

Eesti Üliõpilaskondade Liidu platvorm 2027. aasta Riigikogu valimisteks

Kinnitatud Eesti Üliõpilaskondade Liidu üldkoosolekul

[Seletuskiri](#)

Eesti Üliõpilaskondade Liit (EÜL) on üliõpilaste katusorganisatsioon, mis seisab üliõpilaste õiguste, vajaduste ja huvide eest riiklikul tasandil ning toetab üliõpilasesindusi nende töös. Käesolev manifest väljendab Eesti üliõpilaste ühiseid ootusi 2027. aasta Riigikogu valimiste eel ning lähtub veendumusest, et kõrgharidus ei ole kulu, vaid strateegiline investeering Eesti kestlikku tulevikku. Kvaliteetne ja kättesaadav kõrgharidus on demokraatliku ühiskonna, tugeva majanduse, sotsiaalse sidususe ning laiapõhjalise julgeoleku alus.

Ligipääs kõrgharidusele loob sotsiaalset mobiilsust ja aitab vähendada ühiskondlikku kihistumist. Haridussüsteem ei tohi muuta noorte tulevikuväljavaateid sõltuvaks nende perekonna majanduslikust olukorrast ega suunata Eestit elitaarse haridussüsteemi poole. Samal ajal toetab kõrgharidus Eesti julgeolekut mitte ainult vajalike spetsialistide koolitamise kaudu, vaid ka kriitilise mõtlemise, argumenteerimisoskuse ja teaduspõhise maailmavaate kujundamisega. Haritud ühiskond on vastupidavam desinformatsioonile, propaganda mõjule ja polariseerumisele.

Eesti teadus- ja innovatsioonivõimekus ning akadeemiline järelkasv sõltuvad kõrghariduse kvaliteedist ja järjepidevusest. Kõrghariduse alarahastamine ja kättesaadavuse piiramine soodustavad ajude väljavoolu ning nõrgestavad Eesti pikaajalist konkurentsivõimet. Eestikeelne kõrgharidus on seejuures eesti keele ja kultuuri kestmise eeltingimus, kõrgharidusel lasub eriline vastutus eesti teaduskeele arendamisel ning võimaluse loomisel käsitleda ka 21. sajandi olulisemaid ühiskondlikke küsimusi emakeeles.

Eeltoodust lähtudes on Eesti üliõpilastel parlamentaarsele võimule ja tulevasele valitsusele **kaks** põhilist **ootust**:

1. **Tasuta kõrgharidus** ja kõrghariduse piisav rahastamine.
 - 1.1. Igal Eesti elanikul peab olema õigus tasuta eestikeelsele kõrgharidusele täiskoormusega tasemeõppes.
 - 1.2. Tegevustoetuste protsentuaalne määr kõrgharidusasutustele peab suurenema.
 - 1.3. Oluline on senisest **rohkem pöörata tähelepanu kõrghariduse kvaliteedile**, kasutades muuhulgas ära Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri kompetentsi. Samal ajal on oluline tagada tipptasemel, motiveeritud ja hästi tasustatud õppejõudude olemasolu.
 - 1.4. Eelnimetatu saavutamiseks peab **kõrghariduse rahastus käima ühes tempos 1,5% SKP-ga**, arvestades ka elukalliduse tõusuga.
2. Piisavad **sotsiaalsed garantiid**, mis lubavad üliõpilastel **keskenduda õppimisele**.
 - 2.1. Õppetoetused peavad aitama õppida neil, kel pole piisavat muud sissetulekut, ning **töötamine õpingute ajal peab olema valik, mitte** majanduslik **sund**.
 - 2.2. **Õppetoetused peavad olema indekseeritud elukallidusega**, et nende mõju ja eesmärk ei hägustuks.

Eesti Üliõpilaskondade Liit on valmis ootusi täiendavalt avama ning nende sisulisse käsitlusse panustama.